

hasonló hatalommal. Bánknak szép neje van, a' magas keblű Bojóti Melinda, k azonban férje, a' becsületet 's családi boldogságot egyaránt bálványozó Bánk távo tart az urvartól. Ez természetesen nincsen inyére Meráni Ottónak, a' királyné öcs esének, ki Melinda iránt már Magyarországra jöttekor vétkes szerelemre gyuladt. A büszke királyné, öcscséhezzi vak szerelmében, nem gondolva az udvar becsületével ' jobbágyai nyugalmaival, Melindát az udvarra hívja, 's hogy Otto beteg kedélyének nyugalmat 's fölvidulást szerezzen, Bánk bánt különféle ürügy alatt az országban utaztatja. A' királynénak távolról sem jut ugyan eszébe, hogy Otto csábításra 's Melinda becsületének meggyilkolására vetemülhessen, de a' viszonyok 's Otto szerelmének természetes fejleménye hozza magával, hogy az izgatott vérű jellemtelen merani herczeg csak Melinda birásában találhat enyhülést forró vágyainak. Mindezek természetesen nem maradhatnak titokban; a' piaczi rágalom mocskos nyelvére veszi

„Melinda szép mocsoktalan nevét.“

E' pillanatot 's körülményt a' békétlenek legkedvezőbbnek tartják a' nádor megnyerhetésére; a' párt feje, Petur bihari főispán, titkos visszatérésre bírja Bánk bánt, 's házi becsületénél és családi nyugalmanál fogva ügyekszik őt a' pártütésnek megnyerni. Bánk bán visszatér, tanuja lesz az udvar elvetemültségének, 's lelkében rémületes gyanu ébred. De a' király bizalma és hazája boldogsága még mindig visszaborzasztják a' szilárd jellemű férfit a' pártütés eszméjétől. E' közben a' királyi udvaron, hol a' nádor visszatért távolról sem gyanittatik, vigan folynak a' dolgok, 's miután a' csábítási kísérletek Melinda erélyes lelkén megtörnek, Gertrud pedig undorodva elfordul öcscsétől, ki sem a' jobbágy nő erényét tisztelni, sem „egy asszony szeszélyein kifogni“ nem tud, — Otto a' leggyávább eszközökhöz nyúl, 's egy elvetemült kalandor, Biberach, tanácsára, a' királynénak altató, Melindának, hevitő italt ad — 's az undok tett csakugyan az alvó királyné tudta nélkül végre is hajtatik. Biberach e' közben, véletlenül megtudván a' nádor megérkezését, 's már előre sejtven a' közelgő vihart, hátat fordít Ottonak, a' pártosok tanyájára megy, a' kileselt jelszóval: „Melinda“ beférkezik, 's mindent fölfedez. Most Bánk bán óriási merényre szánja magát, az udvarra siet, 's Melinda vallomásai után a' királynét saját teremeiben meggyilkolja. A' pártütés kitör, de a' koczka megint a' merániak részére fordul, a' királyné meggyilkolásának gyanujába esett Petur elesik, 's családjával együtt lófarkon hurezoltatik halálra. A' király e' közben visszatért 's meggyilkolt neje fölötti fájdalomában jobbra balra hánykolódik, míg végre a' súlyosan bántott nádor önkint kivallja, hogy maga volt a' gyilkos. E' közben hír hozatik, hogy az Otto által meggyilkolt Biberach végperceiben a' királynét a' Melindán elkövetett undok tette nevezve ártatlannak vallotta. E' hír némi vigaszt nyújt az elcsüggedett királynak, 's midőn végre a' királyné gyilkosát is meglátogatja az ég haragja, 's híre érkezik, hogy a' megbőszült merániak a' nádor ősi várát 's javait fölgyjuttatták, rokonait a' lángok közé szórták és az ártatlan és szerencsétlen Melinda is áldozatul esvén el e' borzasztó eseményekben, holt teste a' hű Tiburez által visszahozatik, Endre mélyen megilletődven az ég végzésein 's különben sem bizván jobbágyai hangulatában, a' gyilkosnak megbocsát, 's ezzel a' fölláborodott kedélyeket kiengeszteli. Ez a' dráma rövid tartalma.

(Vége köv.)

S e b e s h e l y i G á b o r.

Nov. 4. Egressi Gábor javára bérszünettel: B á n k b á n, dráma 5 felv. Kátóna Józseftől. Ma a' jutalmazott adá a' czimszerepet, 's Lendvai a' királyt játszá; meg kell vallanunk, hogy e' szerepesere által egyik sem nyert, noha egyébiránt mind a' két művész bir olly jelességgel is, mit a' másokban nélkülözünk kell. Egressi G. több kiszámoltsággal játszott, mint Lendvai, 's azt Bánk regényes vagy lovagias jellemével összeférhetőnek nem tarthatjuk, annyival kevésbé pedig, mivel ezen számolás nem ritkán csaknem hideg közönöséggé fajult, a' bensőséget mellözve, melynek

A jellem fölött túlnyomósággal uralkodnia kellene. Illy szerepekben Lendvai mindig nagyobb hatással működik, egyébiránt az illy művészi versenyzés mindenesetre érdekes, és azért épen nem vagyunk ellene, főkép ha aztán végre annál hagyatik a szerep, ki a közönség tetszését jobban ki víta magának. Lendvait két ezüstgyertyatartóval lepték meg tisztelői.

— 99 —

Nov. 5. **Bájtal**, dalj. 2 felv. A' czimszerepben hosszas gyöngékedés után Paksiné lépett föl, 's még most is jelei mutatkoznak e' gyöngékedés különben igen dicséretes működése alatt. Igen sajnáljuk e' fiatal hölgyet mind intézetünk, mind saját érdekében, hogy olly gyakran betegeskedik. Benza ne feledje, hogy a' vigságnak határai vannak, mire őt más helyen már ének előtt komolyabban is figyelmeztettük, mert Dulcamara jelleme maga olly nevetséges, hogy hatása torzítás által mindenesetre csak veszthet. Pecznek ma néhány hangja meglehetősen sikerült, 's tőle már ez is elég. Kimenetkor nagy tolongás volt a' csarnokban, mivel az oldalajtók nem valának nyitva, az az: a' rendezőség, igen sok dolgai közt, méltóztatott elfelejteni azokat kinyitanni. Ez a' zsebmetszőkre nézve igen kedvező eljárás ugyan, de a' közönség részéről bizonyára nem nagy köszönetet érdemel.

K—e.

Nov. 6. **Gritti**, drama 5 felv. Szigligetitől. Olly hanyag előadás, minőt egy hét óta nem láttunk, még Laborfalvi Róza is akadozott! Szathmáriné műtázásából visszatérvén, ma lépett föl először, 's csudáljuk, hogy e' derék színész nő tapsokkal nem fogadtatott, holott a' közönség ebben fukarkodni nem szokott 's megérjük nem sokára, hogy Egressi Bénit is megtapsolják, ha többször lépett e' tük föl — szerelmes szerepekben. Egressi Gábor ma többször esett egy régi hibájába, mellyet, ha emlékezetünk nem csal, még eddig nem róttunk meg. Ő ugyan is mihelyt nagyobb szenvedélyességgel szaval, a' helyett rendesen a-t kiált, például: „**Át**tyu **Át**” stb. Ettől könnyen elszokhatnék. Az utolsó fölvonásban mindazáltal midőn fiát vérpadon elveszni látta, a' szó teljes értelmében remek volt mind játéka, mind szavalása, e' pillanatban minden tekintetben egészen a' régi Egressi Gáborra ismertünk benne. Sajnosan kell itt érintenünk, mikép általános hiba színésznőkben, hogy, az egy Szentpéterit kivéve, e' gész előadást csak igen ritkán láthatni tőlök művészileg és következetesen ábrázoltatni, e' nélkül pedig valódi művészetet nem képzelhetni.

— 99 —

Nov. 7. **Tihanyostroma**, dalj. 3 felv. Therntől. Ismét olly hanyag előadás, hogy még Schodelné is distonált néha, mit azonban a' többihez képest, örömet megbocsátunk neki, főkép ha ezentúl egészséges marad, 's nem gyöngékedik minden illy bolláska után néhány hétig. Az utolsó fölvonásban olly nagy rendellenesség uralkodott, miszerint azt kelle hinnünk, hogy színházunknál a' rendező csupán a' játékszini cédulák bakjait segíti nevével leledözni, 's ez azután elég a' dicsőséget.

K—e.

Nov. 8. **Bánkban**, dráma 5 felv. Katona Józseftől. Ma Lendvai nem játszik olly kedvvel, mint először, 's ez mindenesetre hiba. Lendvainé szép hangja nem bírja már meg az illy nagyobb erőfejlesztést igénylő szerepeket. Egressi ma a' királyt személyesít 's nagyon csodáljuk, hogy a' közönség tapsviharral nem fogadta őt, illő halálból, mivel ma nem — Bánk szerepében lépett föl. — Tisztelt igazgatóság! Ugyan nincs mód, melly szerint a' zenészkart kényszeríteni lehetne, hogy irtózatossá czinczogatással ne bicskássák halálra fölvonások közt a' közönséget? Ha ez még sokáig tart bizony nem fogjuk csodálni, ha egykor maga a' közönség erélyesen bíraskodandik a' makranczos zenészkarral fölött.

S—.

Nov. 9. bérszünettel, **Hunyady László**, dalj. 4 felv. Erkelről. A' zenészkart egyet kettőt botlott ma, ez azonban darab idő óta szokása kezd lenni; így például minap Kovácsné jutalmára **Don Cae s a r d e B a z á n** adatván, a' 2-dik fölvonási ének zárszavát a' karigazgató — magyarul nem tudván mert magyar színházunknál van — elhibázta, 's hamarabb kezdeté a' zenét, mielőtt még Lendvai be-